

Rajz, Művészettörténet

A középiskola első két évfolyamába érkező diákok életük e szakaszában szivacsként szívják magukba az őket körülvevő információkat. Testi és lelki fejlődésük rapszodikus úton halad, de megfelelő jelzőtáblákkal a legkreatívabb, legaktívabb korszak is lehet. Ez az aktivitás kiváló alapot nyújt az érettségihez és a továbbtanuláshoz.

Új tanulási és tanítási módszerek kerülnek előtérbe pl.: jegyzetelés, önálló vagy csoportos tananyag- feldolgozás, vázlatkészítés stb. Ezeket a módszereket jól használhatjuk a problémamegoldó képesség, kritikai gondolkodás fejlesztésére. Ezek azok a címszavak, melyek legfőbb pillérét alkotják a középiskolai vizuális nevelésnek, és amelyek hozzásegítik a tanulókat saját rendszerük, módszerük kialakításához.

Kiemelten foglalkozunk az aktuális vizuális környezettel, kommunikációs csatornákkal, hiszen ez az, amivel a fiatalok nap, mint nap találkoznak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy az általános iskolában megszerzett művészettörténeti ismereteiket olykor a jelen korra reflektálva lássák. Erre jó megoldás lehet, ha más aspektusból vizsgálunk 1- 1 témát, illetve alaposan körüljárjuk a problémát. Ugyanazokat a helyzeteket vizsgáljuk eltérő időben, majd pedig összehasonlítjuk az eredményeket.

Figyelembe kell továbbá azt is venni, hogy az általános iskola után sok esetben a középiskolai óraszámok megterhelők a tanulók számára. Erre a problémára megoldás lehet, ha figyelemmel kísérjük a többi tanórak anyagát, és ha lehetőség van rá, beépítjük a kreatív feladatokba.

Szellemi fejlődésükhöz az is hozzátartozik, hogy a világról alkotott képük ebben az időszakban kezd kibontakozni. Vélemények, sérelmek fogalmazódnak meg a fiatalok fejében, amelyeket szeretnének megosztani. Ezért van szükség arra, hogy a feladatok a jelenhez kapcsolódjanak, olyan témákat kell érinteni, amelyek érdeklik őket.

Mindazok mellett, amelyek egyéenként érik a 14 - 15 éves korosztályt, a feladatok kiadásánál és megoldásánál, figyelmet kell fordítani a diákok egymáshoz való viszonyára. Fontos, hogy elfogadják egymás képességeit, és azokat megfelelő használják egy csoporton belül.

Az órák tananyagát elsősorban az érettségi követelmények határozzák meg, illetve kiegészülnek az év során megfogalmazott igényekkel, - melyeket a legjobb esetben - a diákok támasztanak majd. Az órák pontos szerkezetét a tanulókkal közösen határozzuk meg. A tananyag nyilvános a diákok számára, közös megbeszélés alapján pedig módosítható, a megfelelő kereteken belül.

A művészettörténet oktatás célja, hogy a diákok – kiegészítve történelem - és irodalomtudásukat – teljes képet kapjanak az elmúlt idők történéseiről, ok okozati összefüggéseiről. A cél, hogy a tanultak tükrében képesek legyenek kezelni, értelmezni a jelen kor sokszínű, olykor zsúfolt művészeti megnyilvánulásait.

Minden órán képes bemutató keretein belül kerül ismertetésre az aktuális művészettörténeti tananyag. Kiegészítésként **Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Művészettörténet képekben** című kötetét lehet használni.

9. évfolyam Továbbhaladás feltételei

A továbbhaladás feltétele a térábrázolási konvenciók elemi szintű elsajátítása, a színek kifejező, kommunikációs és téralakító szerepének ismerete, adott helyzetnek megfelelő alkalmazása, alapszintű komponálási, képszerkesztési, konstruálási készség, vagyis *alkotói kompetenciák* elsajátítása.

Az alkotás, konstruálás, problémamegoldás lépéseinek ismerete, gyakorlati alkalmazása alkotó feladatok során. Elvont gondolatok, folyamatok, nem vizuális természetű információk értelmezhető vizuális megjelenítése. A tanult vizuális művészeti ágak, műfajok leglényegesebb vonásainak megfogalmazása. Legkiemelkedőbb alkotók és műveik ismerete, a kor és műalkotás közötti összefüggés megértése. *(Művészeti-esztétikai, képi és anyanyelvi kommunikációs kompetenciák fejlettsége illetve kialakulása.)*

10. évfolyam A továbbhaladás feltételei

A továbbhaladás feltétele a térábrázolási konvenciók elemi szintű elsajátítása, a színek kifejező, kommunikációs és téralakító szerepének ismerete, adott helyzetnek megfelelő alkalmazása, alapszintű komponálási, képszerkesztési, konstruálási készség elsajátítása. *(Megismerési-tanulási és alkotói kompetenciák)*

Az alkotás, konstruálás, problémamegoldás lépéseinek ismerete, gyakorlati alkalmazása alkotó feladatok során. Elvont gondolatok, folyamatok, nem vizuális természetű információk értelmezhető vizuális megjelenítése. A tanult vizuális művészeti ágak, műfajok leglényegesebb vonásainak megfogalmazása. Legkiemelkedőbb alkotók és műveik ismerete, a kor és műalkotás közötti összefüggés megértése. Tárlatlátogatások, építészeti együttesek megtekintése során szerzett élmények, ismeretek értelmezése. Két-három szempont alkalmazása a mindennapi környezet, a fogyasztási cikkek és a média kritikus megítéléséhez. *Elvárható a művészeti-esztétikai véleményalkotás képességének, a környezettudatos magatartásnak, önértékelés képességének, nemzeti és európai azonosságtudatának magasabb szinten való megnyilvánulása.*

AJÁNLOTT MŰVEK

A műfaj tipikus alkotásait a tanár választja ki a témának megfelelően. A válogatás további szempontja, hogy a bemutatott művek lehetőleg terjedjenek ki az egyetemes és a magyar művészettörténet kiemelkedő műveire és alkotóira (ajánlott az érettségi vizsgaleírásban megadott képanyag használata!), illetve tartalmazzák a magas művészet mellett a populáris kultúra megnyilvánulásait. Ajánlatos minél nagyobb teret biztosítani a kortárs művek bemutatásának, a művészettörténetnek a tárgyalt műfaj szempontjából fontos alkotásai között. A mindennapi környezet, a helyi, a regionális értékek megismerése és elemzése kiemelt fontosságú.

A vizuális kommunikáció, valamint a tárgy- és környezetkultúra befogadásához nem készül külön műlista. A műfaji sajátosság tanítását az aktuális kommunikációs eszközök és helyi tárgyak, épületek elemzésével ajánlatos megoldani. A képi megjelenítés tanításához és a tárgyi, környezeti emlékek tárgyalásához is az érettségi vizsgaleírásban szereplő műtárgylista nyújt segítséget.